

WOJEWODA WIELKOPOLSKI

Poznań, 11 grudnia 2023 r.

PS.Le.431.4.2.2023.4

Pani
Edyta Wójcik
Kierownik
Środowiskowy Dom Samopomocy
w Lesznie
ul. Niepodległości 27 c
64-100 Leszno

ZALECENIA POKONTROLNE

---

al. Niepodległości 16/18, 61-713 Poznań
tel. 61 854 1312, fax 61 854 1611

www.poznan.uw.gov.pl, e-mail: oa@poznan.uw.gov.pl
www.obywatel.gov.pl, infolinia tel. 222 500 117

Na podstawie art. 126 oraz art. 127 ust. 1 w związku z art. 22 pkt 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej¹ (zwanej dalej *ustawą*) oraz rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2020 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej², zespół inspektorów Wydziału Polityki Społecznej Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu, Delegatura w Lesznie, przeprowadził w dniach od 20 października do 10 listopada 2023 r. kontrolę kompleksową w Środowiskowym Domu Samopomocy w Lesznie, zlokalizowanym pod adresem: ul. Niepodległości 27c, 64-100 Leszno, zwanym dalej *Domem*, *Placówką* lub określanym skrótem *ŚDS*.

Zakres kontroli obejmował spełnianie standardu usług³ oraz kwalifikacje kadry realizującej zadanie z zakresu pomocy społecznej w okresie od 1 stycznia 2022 r. do dnia zakończenia kontroli oraz działań wcześniejszych, jeżeli miały one związek z przedmiotem kontroli.

Ustalenia pokontrolne szczegółowo opisano w protokole, który został podpisany przez Panią Kierownik bez zastrzeżeń 23 listopada 2023 r. (wpływ do WUW w dniu 7 grudnia 2023 r.).

W oparciu o ustalenia tej kontroli działalność ŚDS w Lesznie oceniono pozytywnie pomimo stwierdzonych uchybień i nieprawidłowości.⁴

W związku z nieprawidłowościami wydano zalecenia pokontrolne.

W wyniku kontroli dokonano następujących ustaleń:

ŚDS jest jednostką organizacyjną Miasta Leszno. Funkcjonowanie ŚDS określają, zgodnie z § 4 ust. 1-3 rozporządzenia w sprawie środowiskowych domów samopomocy⁵ (określanego dalej *rozporządzeniem*): statut, regulamin organizacyjny, plan pracy ŚDS oraz programy działalności domu przygotowane w uzgodnieniu z Wojewodą i zatwierdzone przez jednostkę prowadzącą.

Dom jest placówką dziennego pobytu typu AB przeznaczoną dla 50 uczestników. Z usług ŚDS w dniach kontroli korzystało 5 osób z przewlekłą chorobą psychiczną i 45 osób z niepełnosprawnością intelektualną, przy czym 47 uczestników było mieszkańcami Miasta Leszno, a 3 uczestników – mieszkańcami gmin sąsiednich, skierowanych do Domu na podstawie porozumień zawartych pomiędzy jednostkami samorządu terytorialnego, zgodnie z § 7 ust. 4 rozporządzenia. W pierwszym dniu kontroli (tj. 20.10.2023 r.) na zajęciach obecnych było 37 uczestników.

Dom zgodnie z § 20 rozporządzenia świadczy uczestnikom usługę transportową, a harmonogram transportu w okresie objętym kontrolą umożliwiał każdej dowożonej osobie udział w prowadzonych zajęciach przez co najmniej 6 godzin dziennie, co jest zgodne z § 6 ust. 1 rozporządzenia.

Dom umożliwia uczestnikom spożywanie gorącego posiłku, zgodnie z § 15 ust. 1-2 rozporządzenia.

Jak wykazała kontrola, jako Kierownik ŚDS posiada Pani kwalifikacje zgodne z art. 122 ust. 1 ustawy oraz § 9 ust. 1 i 2 rozporządzenia, a zatrudnianie kadry odbywa się zgodnie z wymogami określonymi w § 10 ust. 1-3 rozporządzenia. Osoba zatrudniona na stanowisku

¹ Dz. U. z 2023 r. poz. 901 ze zm.

² Dz. U. z 2020 r. poz. 2285

³ Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2010 r. w sprawie środowiskowych domów samopomocy (Dz. U. z 2020 r. poz. 249)

⁴ Przyjęto 4-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo uchybień, pozytywna mimo nieprawidłowości, negatywna.

⁵ jw. (Dz. U. z 2020 r. poz. 249)

pracownika socjalnego spełnia wymogi kwalifikacyjne określone w art. 116 ust. 1 pkt 1-4 oraz art. 121b ust. 2 pkt 2 ustawy o pomocy społecznej. Osoby zatrudnione na stanowisku terapeuty posiadają kwalifikacje określone w przepisach regulujących zasady zatrudniania i wynagradzania pracowników samorządowych⁶. Odpowiednie kwalifikacje formalne przedłożył także pedagog i pielęgniarka. Nadto, Dom zapewnia uczestnikom stały kontakt z psychologiem i psychiatrą. Pracownicy Domu posiadają wymagane § 11 ust. 1 rozporządzenia doświadczenie zawodowe w pracy z osobami z zaburzeniami psychicznymi. Osiem osób, których zakres obowiązków obejmuje prowadzenie treningów umiejętności społecznych - posiada przeszkolenie i doświadczenie w zakresie umiejętności kształtowania motywacji do akceptowanych przez otoczenie zachowań, kształtowania nawyków celowej aktywności oraz prowadzenia treningu zachowań społecznych, co jest zgodne z § 11 ust. 2 rozporządzenia. W okresie objętym kontrolą pracownicy Domu podnosili kompetencje zawodowe poprzez udział w szkoleniach o tematyce związanej z funkcjonowaniem ŚDS, co jest zgodne z § 23 rozporządzenia.

W Domu działa Zespół wspierająco – aktywizujący (ZWA), którego spotkania odbywają się na zasadach określonych w § 13 ust. 2 rozporządzenia.

Osoby wchodzące w skład ZWA wykonują pracę w łącznym wymiarze 11,08 etatu, co oznacza, iż ŚDS zapewnia wskaźnik zatrudnienia zespołu wspierająco – aktywizującego nie mniejszy, niż 1 etat na 7 uczestników typu A i nie mniejszy, niż 1 etat na 5 uczestników typu B. Powyższe jest zgodne z § 12 ust. 1, 1a i 2 rozporządzenia. Ponadto, zgodnie z § 12 ust. 3 ww. rozporządzenia, działania Domu są wspierane przez opiekunów, członków rodzin i organizacje pozarządowe.

W zakresie oceny bazy lokalowej Domu stwierdzono, że:

- obiekt, w którym mieści się ŚDS spełnia warunki określone w § 18 pkt 1-4 rozporządzenia;
- w Domu zorganizowano 8 pracowni terapeutycznych, w tym: komputerową, stolarską, krawiecko – dziewiarską, plastyczną, muzyczną, edukacyjną oraz gimnastyczną, co jest zgodne z § 18 pkt 5 lit. b rozporządzenia;
- Dom, zgodnie z § 18 pkt 5 lit. d ŚDS posiada pomieszczenie przeznaczone do treningu kulinarnego;
- w ŚDS zorganizowano jadalnię, co jest zgodne z § 18 pkt 5 lit. e rozporządzenia;
- Dom posiada salę ogólną, która umożliwia spotkanie się uczestników i ich rodzin, czym spełnia wymóg standardu określony w § 18 pkt 5 lit. a oraz § 18a rozporządzenia;
- ŚDS wyposażono w sprzęty odpowiednie do realizacji zajęć wspierająco – aktywizujących zgodnie z § 18 pkt 6 lit. a-b rozporządzenia.
- Dom dysponuje pokojem do indywidualnego poradnictwa, gabinetem psychologa i salą wyciszeń, co jest zgodne z § 18 pkt 5 lit. c rozporządzenia;
- dla 50 uczestników w ŚDS zorganizowano 6 pomieszczeń sanitarnych, w tym 5 toalet z podziałem na męskie i damskie oraz łazienkę z natryskiem. Poza tym Dom zapewnia odrębny węzeł sanitarny dla personelu Domu. Powyższe stanowi o spełnianiu wymogów § 18 pkt 5 lit. f-g rozporządzenia;
- uczestnicy Domu mają zapewnione szatnie odrębnie dla mężczyzn i kobiet oraz indywidualne szafki do przechowywania rzeczy osobistych.

---

⁶ załącznik nr 3 do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 25 października 2021 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1960 ze zm.), II tabela D pkt. IV Jednostki organizacyjne pomocy społecznej (...) stanowiska pomocnicze i obsługi, poz. 7;

W zakresie świadczonych usług stwierdzono, iż:

- ŚDS zgodnie z art. 51a ust. 2 ustawy, świadczy usługi w ramach indywidualnych i zespołowych treningów samoobsługi i treningów umiejętności społecznych.
- Pracownicy ŚDS w celu zapewnienia integracji społecznej uczestników współpracują osobami i jednostkami wymienionymi w § 21 pkt 1-9 rozporządzenia.
- Dla każdego uczestnika prowadzone są Indywidualne plany postępowania wspierająco – aktywizującego (IPPWA), które realizowane są w porozumieniu z uczestnikami lub ich opiekunami, co jest zgodne z § 13 ust. 1 rozporządzenia.
- W ŚDS prowadzona jest dokumentacja zbiorcza określona w § 24 ust. 1 i ust. 3 pkt 1 – 2 rozporządzenia.
- Dom prowadzi ewidencję uczestników zgodnie z §24 ust. 6 rozporządzenia.
- Obecność uczestnika na zajęciach potwierdzana jest w sposób określony w §24 ust. 4 rozporządzenia.
- Terapeuci odnotowują przeprowadzanie zajęć wspierająco - aktywizujących w dziennikach zajęć, zgodnie z §24 ust. 5 rozporządzenia.
- Kierownik Domu, zgodnie z § 25 ust. 1-4 rozporządzenia, sporządza coroczne sprawozdania z działalności Domu.

Jednocześnie w trakcie kontroli stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1) w zakresie kwalifikacji kadry:

Osoba zatrudniona w ŚDS na stanowisku starszego terapeuty prowadzącego zajęcia w Sali rehabilitacji (Sali gimnastycznej) pierwszego dnia kontroli nie posiadała wpisu do Krajowego Rejestru Fizjoterapeutów potwierdzającego posiadanie prawa wykonywania zawodu fizjoterapeuty. Obowiązek uzupełnienia kwalifikacji formalnych terapeuty wynika z art. 4 ust. 2 – 4, art. 5 ust. 1 oraz art. 136 i 139 ustawy z dnia 25 września 2015 r. o zawodzie fizjoterapeuty (Dz. U. z 2022 r. poz. 168 ze zm.).

2) w zakresie dokumentacji:

W dokumentacji zbiorczej:

- tylko w jednym z 10 analizowanych *Dzienników zajęć terapeutycznych* stwierdzono obecność planu zajęć wspierająco – aktywizujących, wymaganego w § 24 ust. 3 pkt 2 lit. b rozporządzenia.
- W sposobie relacjonowania zajęć w *Dziennikach: Pracowni techniczno – stolarskiej, Pracowni plastycznej, Pracowni krawiecko – dziewiarskiej i pracowni kulinarnej* w dniach kontroli brak było wpisów odnoszących się do funkcjonowania uczestników podczas zajęć – tj. informacji dotyczących stopnia zaangażowania, rozumienia poleceń, stopnia nabywania umiejętności, ewentualnych indywidualnych problemów poszczególnych uczestników w zakresie objętym tematyką zajęć, a także widocznych efektów pracy terapeutycznej. W *Dzienniku treningów aktywnego udziału uczestnika w leczeniu farmakologicznym i radzenia sobie z objawami choroby* brak było wpisów dot. stopnia percepcji przekazywanych treści, reakcji na informacje oraz oceny stopnia ich przyswojenia i stosowania. Powyższe w opinii zespołu inspektorów stało w sprzeczności do wymogu określonego w § 24 ust. 3 pkt 2 lit. e rozporządzenia w sprawie środowiskowych domów samopomocy.

W zakresie prowadzenia dokumentacji indywidualnej stwierdzono natomiast następujące uchybienia:

- pracownicy ZWA podpisali się pod notatkami z przebiegu procesu wspierająco – aktywującego przez złożenie nieczytelnej parafy, co uniemożliwia identyfikację autora wpisów po upływie czasu;
- Zawarte w notatkach pracowników oceny funkcjonowania uczestników w trakcie przebiegu procesu wspierająco – aktywizującego dokonywane były na poziomie dużej ogólności, co uniemożliwia wykorzystanie zawartych w nich informacji do ewaluacji wszystkich celów IPPWA, a tym samym - do ewentualnej modyfikacji planu. Pracownicy w notatkach nie odnosili się do założeń do pracy ujętych w planach, nie ujmowali także informacji, co uczestnik w ocenianym okresie opanował, z czym miał problemy, a co należy utrwaląć i dlaczego.

Biorąc pod uwagę powyższe, zalecam:

1. Uzpełnienie przez osobę prowadzącą zajęcia rehabilitacyjne (usprawniające, terapię ruchową) kwalifikacji formalnych o prawo wykonywania zawodu fizjoterapeuty na podstawie art. 13 ust. 1 pkt 1-5 oraz ust. 3 pkt 4 i 8 w związku z wymaganiami wynikającymi z art. 4 ust. 2 – 4, art. 5 ust. 1 oraz sankcjami określonymi w art. 136 i 139 ustawy z dnia 25 września 2015 r. o zawodzie fizjoterapeuty (Dz. U. z 2022 r. poz. 168 ze zm.).
2. Uzpełnienie dzienników zajęć terapeutycznych o plany zajęć wspierająco – aktywizujących zgodnie z wymogami § 24 ust. 3 pkt 2 lit. b rozporządzenia.
3. Dokumentowanie zajęć w dziennikach pracowni w sposób uwzględniający wymóg wynikający z § 24 ust. 3 pkt. 2 lit. e rozporządzenia.

Jednocześnie w związku ze stwierdzonymi uchybieniami rekomenduję:

1. Zmianę sposobu podpisywania notatek z przebiegu procesu wspierająco – aktywującego, tak by możliwa była identyfikacja autora wpisu.
2. Zmianę sposobu oceniania postępów pracy wspierająco - aktywizującej względem uczestników tak, aby możliwe było wykorzystanie zawartych w nich informacji do ewaluacji wszystkich celów IPPWA, a tym samym do ewentualnej modyfikacji planu.

Informuję Panią Kierownik, że zgodnie z art. 128 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej ma Pani prawo w terminie 7 dni od dnia otrzymania niniejszych zaleceń pokontrolnych zgłosić do nich zastrzeżenia.

Pisemnej informacji o sposobie wykonania zaleceń pokontrolnych oczekuję od Pani w terminie 30 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych.

z up. Wojewody Wielkopolskiego
Hanna Zawadka
Zastępca Dyrektora
Wydziału Polityki Społecznej
Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego
w Poznaniu

Dokument sporządziła: Alicja Moder dnia 19.12.2023 r.